

AHIR DURAKLARININ PLANLANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Dr. Onur ŞAHİN
Ziraat Yüksek Mühendisi

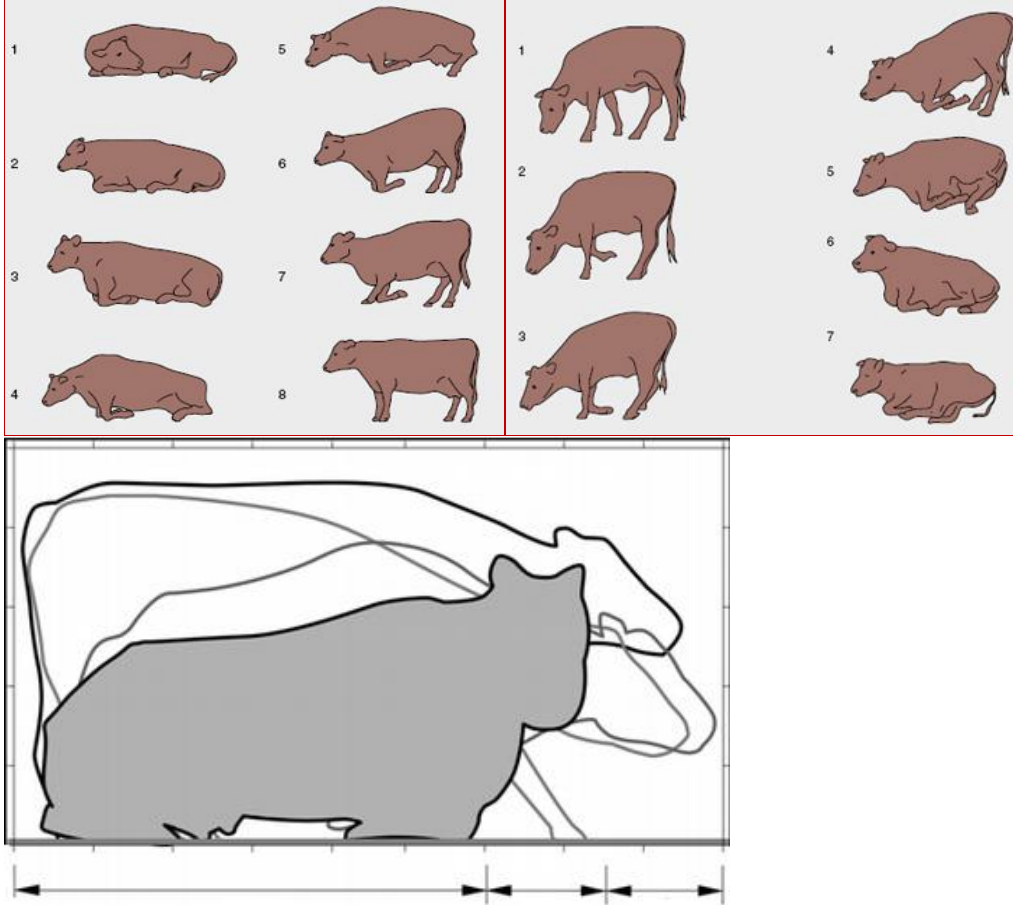

Serbest Durak Bölmelerinin Yatay Profil Boru üzerine Monte Edilmesi

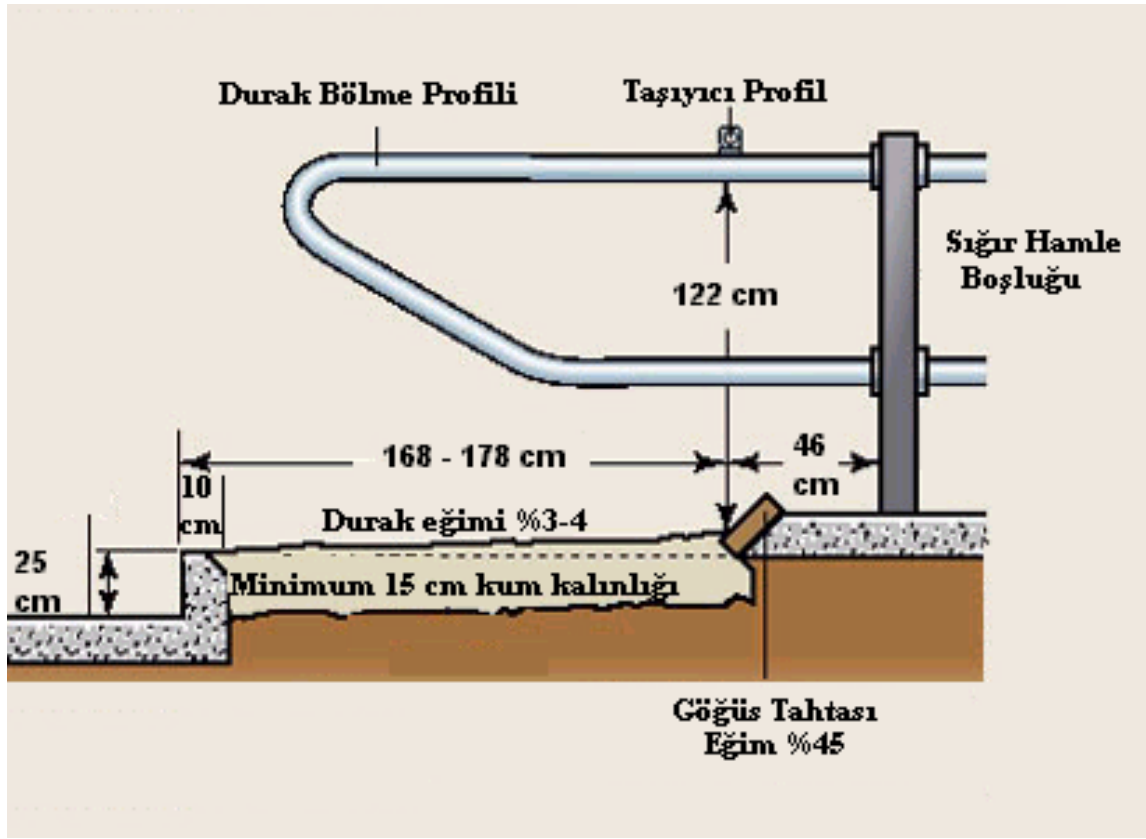
Yetiştiriciler Barınak yapımında oldukça sabırsız ve bilinçsiz davranmaktadırlar. Bazı çevreler, maliyeti azaltmak açısından serbest durak bölmelerinin yatay profil üzerine monte edilmesini tavsiye etmektedirler. Bu yöntemle, inşa işlemi, her bir bölme profili için bir dikey kazık profil kullanmaya oranla daha hızlı gerçekleşmektedir. Ancak bu yöntemin uygulanması daha fazla zaman ve para demektir.

Serbest durak bölme profillerinin yatay profil üzerine monte edilmesi halinde, ineğin durağa yatış ve kalkışında gerçekleştirmiş olduğu öne doğru hamle hareketi engellenmektedir. Bu durumda inek öne doğru hamle yaparak yatmak yerine, yan kenarlara doğru yatmayı tercih

ederek, birbirlerini rahatsız etmektedirler. Bu tablo karşısında Yetiştirici, yatış kalkışı rahatlatmak için durak boyunun daha uzun tutmak zorunda kalmaktadır. Buda ilave iş ve masraf demektir. Bu nedenle, durak bölme profili montajında ineğin öne doğru hamle hareketi dikkate alınmalıdır.

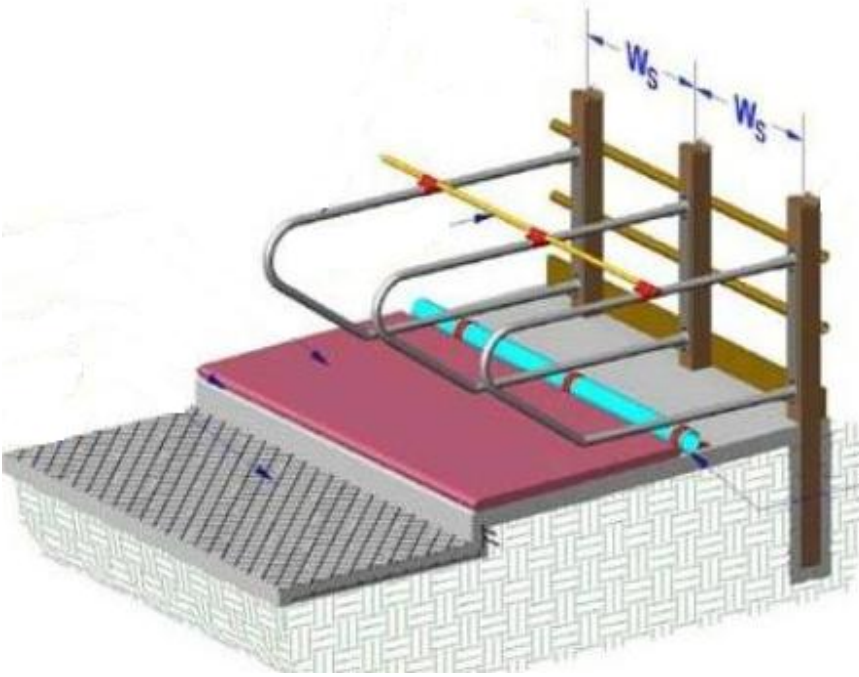
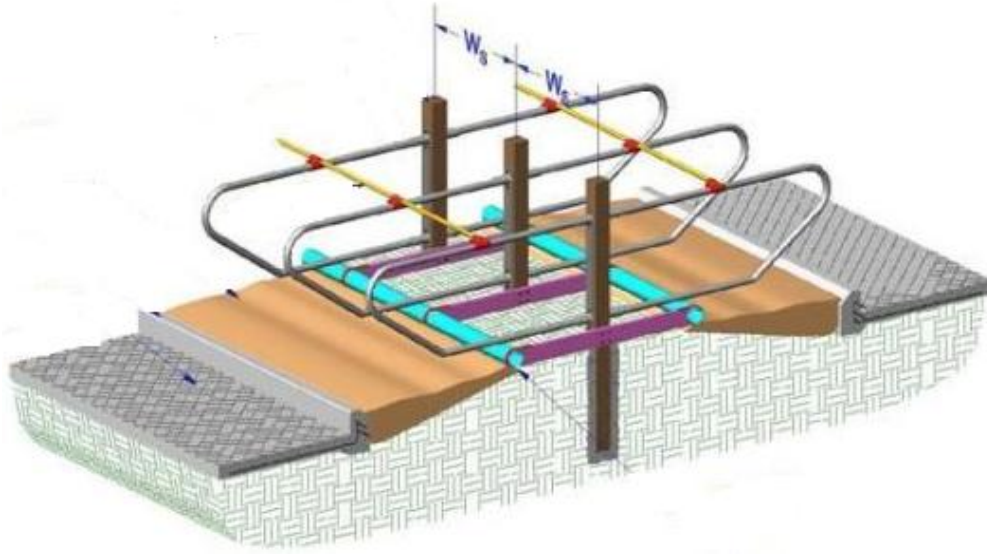

Yapılması gereken, her bir durak bölme profilinin dikey profil üzerine monte edilmesidir. Bu yöntemle, baş-başa bakmak suretiyle iki bölme profili tek bir dikey profil üzerine monte edilebilmektedir. Önemli olan diğer bir nokta ise, durak bölme profillerinin dikey profile montaj seviyesidir. Bu nedenle, durak bölme profili üst montaj bağlantısı, durak arka kenar seviyesinden 112-122 cm yükseklikte olmalıdır.

Göğüs Tahtası

İneğin durak üzerinde duruş ve yatışı açısından kontrol sağlamaya yönelik olarak kullanılan bir ekipmandır. Göğüs tahtasının 2x10 veya 2x12 cm boyutlarında olması isabetlidir. Göğüs tahtasının traşlanarak keskin kenarların giderilmesi tavsiye edilir. Göğüs tahtasının yatan bir ineğin yatış pozisyonunu rahatlatıcı bir yapıda olması ve durak arka kenarından itibaren 168-178 cm mesafede olacak şekilde monte edilmesi gerekmektedir. Göğüs tahtasının tepe noktası, durak arka kenarından 10 cm yüksek ve 45 derece eğimli olacak şekilde yerleştirilmesi uygun düşmektedir.

İneklerin Vücut Büyüklüğünün Dikkate Alınmadan Durak Boyuna Karar Verilmesi

Birçok üretici ineklerin vücut uzunluklarını dikkate almaksızın durak inşa etmektedir. Sürü içerisinde daha küçük vücut uzunluğuna sahip inekler veya genç sığırlar dikkate alınarak durak dizaynı yapılması halinde, geniş hayvanlar durağı rahat kullanamamakta ve arka

tarafları idrar kanalına düşmektedir. Aynı şekilde, sürü yaşlandıkça aynı olumsuzluklarla karşılaşmaktadır. Bu açıdan durak boyuna karar verirken seçim kriteri, sürüdeki en yaşlı hayvanların vücut büyüklüğü olmalıdır. Bu durumda da genç hayvanların veya düvelerin durak üzerinde en iyi pozisyonlarını alabilmeleri için durak üzerinde monte edilmiş taşıyıcı profil'e alıştırılması gerekmektedir.

Tek sıralı duraklar için ayrılacak maksimum toplam uzunluk, arka beton kalıp (10cm) ve durak hamle boşluğu (30cm) dahil olmak üzere toplam 264 cm olmalıdır. Karşılıklı iki durak dizaynında ise, durak başına maksimum toplam uzunluk (30 cm'lik ilave hamle boşluğu dikkate alınmaz) 234 cm'dir. Buna ek olarak her bir durak eninin 122 cm. servis yolundan 25 cm yükseklikte olması tavsiye edilmektedir. Durak yataklık alanı uzunluğu asgari 168 cm, azami 178 cm olmalıdır. Başta da belirtildiği gibi durak boyunu belirleyen en önemli kıstas, sürüdeki büyük cüsseli veya yaşlı hayvanların vücut uzunluğudur.

Taşıyıcı Profilin Yanlış monte edilmesi

Taşıyıcı profil, ineğin durak üzerinde uygun pozisyonda kalmasını sağlayan en önemli parçalardan biridir. Taşıyıcı profil, ineğin durak

üzerinde, ön hamle boşluğunu koruyacak şekilde yatmasını temin etmeye ek olarak, ineğin durağı terk etmesi esnasında geriye doğru hamle yapmasına da imkan tanımaktadır. Bu açıdan Taşıyıcı profil olarak adlandırılan yatay boru profilin, durak bölme üst profili üzerinde ve durak arka kenarından azami 178 cm mesafede monte edilmesi uygun düşmektedir. Taşıyıcı Profilin 168 cm'den daha kısa mesafede monte edilmesi durak kullanımını azaltmaktadır. Tam tersi olarak taşıyıcı profil kullanmamak veya taşıyıcı profilin 178 cm'den daha uzak mesafeye monte edilmesi halinde ise, inek durak yataklık alanını dışkı ve idrar yaparak kirletmektedir. Profil montaj yüksekliği ise, durak yataklık zemininden 122 cm yüksekte olması uygun düşmektedir. Ancak, taşıyıcı profilin kelepçeler kullanılarak portatif hale getirilmesi halinde, duraklarda bireysel olarak taşıyıcı profil mesafesini ayarlamak mümkün olacaktır. Düvelerde mesafe kısa tutulurken, hayvan yaşlandıkça taşıyıcı profilin mesafesi portatif olması nedeniyle ayarlanarak, hayvanın yatış ve kalkışlarında kontrol sağlanabilir.

